

R. 0006. 56. 2023

Projekt

z dn. 27.10.2023r

**UCHWAŁA NR .../.../2023
RADY GMINY KURYŁÓWKA
z dnia ... listopada 2023 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kuryłówka na lata 2023 – 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity - Dz. U. z 2021 poz. 1249 ze zm.), Rada Gminy Kuryłówka uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kuryłówka na lata 2023 – 2027, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XIV/102/2020 Rady Gminy Kuryłówka z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Kuryłówka na lata 2020-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kuryłówka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
Mariusz Natolski
mgr Mariusz Natolski
Rz-474

AS

Sędzia

Załącznik
do uchwały Nr.../.../2023
Rady Gminy Kuryłówka
z dnia... listopada 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE KURYŁÓWKA NA LATA 2023-2027**

Podstawa prawna

Podstawę prawną Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kuryłówka na lata 2023 – 2027, zwanego dalej „Programem”, stanowią w szczególności przepisy:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity - Dz.U. 2023. poz. 2115);
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity - Dz.U.2023 poz. 901 ze zm.);
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity - Dz. U. z 2021 poz. 1249 ze zm.);
- 4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- 5) uchwały Nr XLIII/322/2023 Rady Gminy Kuryłówka z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kuryłówka (Dz. Urz. Woj. Podka. poz. 3973).

Wstęp

Na terenie województwa podkarpackiego istnieje szereg instytucji udzielających pomocy osobom doznającym przemocy. W pierwszej kolejności jest to Policja, mająca stać na straży bezpieczeństwa oraz służba zdrowia udzielająca ofiarom przemocy pomocy medycznej. Oprócz powyższych instytucji, pomoc taką świadczą ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, ośrodki interwencji kryzysowej oraz punkty interwencji kryzysowej. Pomoc realizowana przez te instytucje ma bardzo szeroki zakres – począwszy od pomocy socjalnej, prawnej i psychologicznej, telefonów zaufania, po specjalistyczne formy terapii i psychoterapii, a także schronienia w specjalistycznych placówkach. Działalność instytucji publicznych wspierana jest przez organizacje pozarządowe, udzielając pomocy psychologicznej oraz prawnej.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, dlatego też bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Istnieją takie mechanizmy psychologiczne, które sprawiają, że ofiara niejako racjonalizuje sobie takie przeżycia, usprawiedliwia zachowania sprawcy, obwiniając za ten stan rzeczy siebie. Jednocześnie presja społeczna może stanowić barierę przed ujawnieniem przemocy osobom obcym. Takie podejście do przemocy domowej może utrudniać rozpoznanie problemów, jakie w związku z nią występują.

Określenie problemu – definicje i nazewnictwo

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowania i wywierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Jednoznacznie definicja przemocy w rodzinie zawarta jest w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity - Dz. U. z 2021 poz. 1249 ze zm.). Zgodnie z tą definicją przemoc domową należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące

przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udržczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ilekroć w ustawie jest mowa o osobie doznającej przemocy domowej - należy przez to rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego

- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Stosownie zaś do art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ilekroć w ustawie jest mowa o osobie stosującej przemoc domową - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2.

Przepis art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o świadku przemocy domowej - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Z kolei zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie bardzo niechętnie przyznają się do przemocy. W Polsce trudno jest określić dokładnie skalę tego zjawiska. Co roku zgłasza się zaledwie kilkanaście tysięcy spraw o znęcanie, natomiast w tym samym czasie w Policji zarejestrowano około miliona awantur domowych, do których funkcjonariusze byli wzywani.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- 1) jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- 2) siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, przy czym sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza;
- 3) narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.);
- 4) powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu. Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Uprawnione organy Państwa ścigają sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim m.in. na podstawie następujących przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.), zwanej dalej w skrócie „K.k.”:

1) art. 207 § 1 K.k., który stanowi, że *„Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”*;

2) art. 207 § 1a K.k., zgodnie z którym *„Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”*;

3) art. 191 § 1 K.k., który stanowi, że *„Kto, stosując przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną, zmusza ją lub inną osobę do określonego działania, zaniechania lub znośnienia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”*;

4) art. 197 § 1 K.k., zgodnie z którym *„Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”*;

5) art. 209 § 1 K.k., który stanowi *„Kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądownym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych, wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”*

Konieczne jest zatem podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Podział zadań służb powołanych do realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;

- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi.

Każda z wymienionych powyżej instytucji w ramach swoich ustawowych kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (tekst jednolity - Dz. U. z 2023 r. poz. 2119), zwanej dalej „ustawą - Kodeks wykroczeń.”

W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, powołuje się grupę diagnostyczno- pomocową.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi:

- 1) pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
- 2) funkcjonariusz Policji.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić:

- 1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 2) asystent rodziny;
- 3) nauczyciel wychowawca, będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;

4) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym: lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;

5) przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej - społeczny kurator sądowy.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;

3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;

4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy - Kodeks wykroczeń;

7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;

8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;

9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kuryłówce ma możliwość podejmowania następujących działań:

1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;

2) udziela kompleksowych informacji o:

a) możliwości uzyskania pomocy, w szczególności pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,

b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,

- c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- 3) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informować te osoby o możliwości podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- 4) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciel placówki oświatowo-wychowawczej:

- 1) podejmuje działania, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w tym w szczególności wobec dzieci;
- 3) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

Cele Programu

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Celami szczegółowymi programu są:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) ochrona osób doznających przemocy domowej polegającymi na objęciu ich kompleksowym wsparciem specjalistów tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej;
- 3) zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych;
- 4) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej i sposobów radzenia sobie z tym problemem;
- 5) poszerzanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy domowej i sposobów rozwiązywania tego problemu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez pogadanki tematyczne;
- 6) wspieranie osób doznających przemocy domowej w sytuacjach kryzysowych;
- 7) zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej i sprawców przemocy (porady pracownika socjalnego, psychologa, radcy prawnego, psychoterapeuty);
- 8) współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku – w zakresie terapii dla ofiar przemocy oraz z Poradnią Leczenia Uzależnień w Leżajsku w zakresie terapii dla sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu;
- 9) współpraca z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w zakresie objęcia opieką dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych występowaniem przemocy domowej;
- 10) koordynowanie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kuryłówka działań pomocowych ofiarom przemocy domowej.

Diagnoza i wskaźniki

W latach 2020 – 2022 na terenie Gminy Kuryłówka zanotowano ogółem 190 interwencji domowych, z czego sporządzono 30 „Niebieskich Kart”. Grupa robocza Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kuryłówka

realizowała procedurę „Niebieskie Karty” w 30 przypadkach. W powyższym okresie zostało wszczętych 17 postępowań z art. 207 § 1 K.k.

	2020	2021	2022
Interwencje domowe	61	65	64
Procedura „Niebieska Karta”	10	14	6
Wszczęte postępowania z art. 207 §1 K.k.	8	4	5

Corocznie organizowano konferencje z tematyki przemoc w rodzinie w placówkach oświatowych z terenu Gminy Kuryłówka dla uczniów klas VI szkoły podstawowej oraz przeprowadzono pogadanki dla seniorów. W roku 2020 z powodu wystąpienia epidemii Covid-19 wiele działań nie mogło być realizowanych. Udało się jednak zorganizować poradnictwo informacyjne oraz wsparcie ze strony pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuryłówce dla osób dotkniętych przemocą. Przeprowadzono akcje informacyjną poprzez rozdawanie ulotek i plakatów w szkołach czy Klubie Seniora. Dodatkowo w lutym 2020 roku odbyło się szkolenie z zakresu pracy ze sprawcą przemocy oraz tworzenia wymaganej dokumentacji. W 2021 roku odbyło się szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego z tematyki „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Procedura „Niebieskie Karty”. W 2022 roku kadra projektu uczestniczyła w szkoleniach z tematyki:

- „Rola prokuratury i policji w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”,
- następnie w dniach 27-28 września 2022 r. oraz 8-10 listopada 2022 r. szkolenie z zakresu pracy ze sprawcami przemocy z wykorzystaniem elementów metody z DULUTH,
- 21 listopada 2022 r. szkolenie Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kuryłówka w roku 2022 r. realizowali program poprzez:

- realizację zajęć informacyjno-profilaktycznych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Kuryłówce w dwóch grupach wiekowych w dnia 8.12.2022 r. - 13.12.2022 r.,
- realizację zajęć informacyjno-profilaktycznych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy od września 2022 r. do grudnia 2022 r.,
- realizacja zajęć informacyjno-profilaktycznych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Brzyskiej Woli.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kuryłówka na lata 2023-2027, - powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kuryłówka, - duża świadomość rangi problemu przemocy w rodzinie wśród kadr działających w jednostkach gminnych, - poparcie dla podejmowanych działań ze strony samorządu gminnego, - dobra współpraca z Policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, 	<ul style="list-style-type: none"> - trudności we współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin doświadczających problemu przemocy domowej (szczególnie dotyczy placówek ochrony zdrowia), - brak grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową, - brak lokali socjalnych dla osób doznających przemocy w rodzinie, - brak zsynchronizowanej współpracy w doborze działań naprawczych pomiędzy instytucjami, - brak poradnictwa specjalistycznego w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuryłówce dla sprawców przemocy domowej oraz osób

<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna (placówki wsparcia dziennego, Klub Seniora, działalność GOK w Kuryłównce, Koło Gospodyń Wiejskich), - współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w zakresie interwencji kryzysowej, programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej 	doznających przemocy domowej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów i projektów aktywizacji dla społeczeństwa gminy, - możliwość pozyskiwania środków finansowych z unijnych funduszy strukturalnych, - zwiększenie zainteresowania problemem przemocy lokalnych władz, - rozwój systemu informacji z zakresu profilaktyki i wsparcia rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> - słaba kondycja moralna i intelektualna, - negatywne wzorce zachowań społecznych, - stereotypowe postrzeganie osoby doznającej przemocy domowej, - ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy oraz niechęć do współpracy, - częste zmiany uregulowań prawnych dotyczących przemocy domowej, - brak jednoznacznych interpretacji przepisów prawa

Zadania

L. p.	Zadania	Działania	Instytucja/e odpowiedzialna za realizację zadania
1.	Udzielanie pomocy oraz wsparcia dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą domową	Interwencja kryzysowa, praca socjalna, poradnictwo medyczne, poradnictwo pedagogiczne, poradnictwo prawne, poradnictwo socjalne, procedura „Niebieskie Karty”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłównce, Komenda Powiatowa Policji w Leżajsku, Placówki oświatowe z terenu Gminy Kuryłównka, Prokuratura Rejonowa w Leżajsku,
2.	Ochrona przed dalszą przemocą	Odseparowanie sprawcy przemocy domowej od osób doznających przemocy, zakaz kontaktowania się z osobami krzywdzonymi, udzielanie schronienia osobom dotkniętym przemocą domową, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania	Komenda Powiatowa Policji w Leżajsku, Sąd Rejonowy w Leżajsku, Prokuratura Rejonowa w Leżajsku, placówki działające na rzecz ofiar przemocy domowej.
3.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej u osób uzależnionych lub współuzależnionych	GKRPA w Kuryłównce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłównce, Poradnia Leczenia Uzależnień w Leżajsku
4.	Profilaktyka w zakresie przemocy domowej:	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań psychoedukacyjnych na terenie Gminy Kuryłównka w zakresie zjawiska przemocy domowej i radzenia sobie z nim przy współpracy ze szkołami, lokalnymi mediami, Kościołem, służbą zdrowia, - promowanie i rozwijanie umiejętności stosowania przez rodziców metod wychowania bez przemocy (w ramach współpracy ze szkołami oraz przedszkolami - organizacja grup psychoedukacyjnych w szczególności dla rodziców z grup ryzyka), - podnoszenie wrażliwości społecznej wobec 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłównce, OIK przy PCPR w Leżajsku, Policja, Placówki oświatowe, Poradnia Leczenia Uzależnień, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Leżajsku.

		przemocy domowej przy równoczesnym podnoszeniu kompetencji w radzeniu sobie z przemocą (treningi, szkolenia) – działalność wolontaryjna wśród dzieci i młodzieży w szkołach, placówkach wsparcia dziennego.	
5.	Poradnictwo specjalistyczne	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin dotkniętych przemocą domową przez specjalistów: psycholog, pedagog, prawnik, pracownik socjalny, konsultant ds. osób niepełnosprawnych, terapeuta, policjant (usługi psychologa realizuje PCPR w Leżajsku oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłówce, Urząd Gminy Kuryłówka, Placówki oświatowe z terenu Gminy Kuryłówka, Komenda Powiatowa Policji w Leżajsku, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku.
6.	Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy domowej	Szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy, praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, poradnictwo. Postępowania sądowe, działania prokuratury w sprawie ochrony osób doznających przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłówce, Komenda Powiatowa Policji w Leżajsku, GKRPA, placówki oświatowe, Sąd, Prokuratura

Poszczególne cele mają charakter stały, dlatego też realizowane są w ciągu danego roku sprawozdawczego, w zależności od środków własnych gminy. Gmina Kuryłówka corocznie występować będzie ze stosownym wnioskiem o dofinansowanie realizowanych zadań w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy”.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają za zadanie poprawę sytuacji rodzin doświadczających przemocy, jak i ochronę rodzin zagrożonych przemocą domową.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza adekwatnych form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest w szczególności do osób doznających przemocy domowej, ale także sprawców przemocy domowej, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

Monitoring i ewaluacja

Corocznie, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji Programu, dokonana zostanie analiza jakościowa i ilościowa realizacji Programu. Monitoring umożliwi systematyczną obserwację działań Programu, weryfikację zgodności założonych celów z osiągniętymi efektami, wskaźnikami oraz ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Program podlegał będzie corocznej oraz końcowej ewaluacji. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności Programu przez systematyczne gromadzenie, analizę i interpretację danych. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność prowadzonych działań w oparciu o założone wskaźniki.

Do wskaźników ewaluacji należą:

- 1) liczba współpracujących służb i instytucji;
- 2) liczba i rodzaje udzielonych porad w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuryłówce;
- 3) liczba osób doznających przemocy domowej;
- 4) liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej;

- 5) liczba osób korzystających z Punktu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku;
- 6) liczba przeprowadzonych interwencji Policji w zakresie przemocy domowej;
- 7) liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”,
- 8) liczba spraw rozpatrywanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kuryłówka oraz grupę diagnostyczno-pomocową.